

עלון מס' 15

משיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת בא

"וגילו ברעדה"

החירות וקבלת עול מלכות-שמים הן שני צדדים שהם אחד, ושניהם נפגשים במצוות התפילין. שמחת החירות וחירות קבלת עול מלכות-שמים נפגשים עם עניינם של ישראל בלשון הפסוק בתהילים **"וגילו ברעדה"** (תהילים ב,יא) , וכפי שמסופר במעשה רבי ירמיה ורב זירא במסכת ברכות. (ברכות דף ל,ב).

חכמים אלו היו שונים באופיים ובמדרגות הקדושה שלהם : לרבי ירמיה הייתה תכונת 'בדחנות' (בדף כג,ב במסכת בבא בתרא מסופר שמפני שהרבה להתבדח הוציאוהו מבית המדרש...ועוד דוגמאות) לעומת רב זירא שהיה 'מלאך אלוקים' והיה לו עומק רצינות 'מאוד חריף', עומק של חרדה ויראת שמים, כובד ראש 'נורא' ! (ירושלמי ברכות פרק ג,הלכה א) עד שלא יכול היה לשמוח...

אכן, מתוך שמוכרחים 'לעבוד את ד' בשמחה' (תהילים פרק ק, ב) היה לרבי ירמיה צורך נפשי להביא את רב זירא לידי 'גיחוך', היינו 'שחוק מועט', וזאת עשה על ידי הצבת 'איבעיות' שונות בלימוד. אך רב זירא עמד בדרכו שלו !

מובא מסכת ברכות (שם , לעיל) כי לשאלת רב זירא את רבי ירמיה בהסתמך על הכתוב בספר משלי **"בכל עצב יהיה מותר"** (יד,כג) היינו שכדאי לפעמים להיות עצוב ויש זה 'רווח' ליראת השמים !? ענה רבי ירמיה : **"אנא – תפילין מנחנא"** ופירש רש"י : **"והם עדות שממשלת קוני ומשרתו עלי !"** היינו **שאימת בוראי עלי !** (וראו עוד בספר **"אור לנתיבתי"** לרצי"ה זצ"ל פרק מא,עמ' פה)

התפילין, מצד היסוד שלהן, שייכות ליציאת מצרים, לשמחת החירות, ומזה ללא כל סתירה נמשכות קבלת עול מלכות שמים ועול המצוות בכל פרטיהן ודקדוקיהן.

על פי "שיחות הרב צבי יהודה" (פרשת בא תשכ"ז א 16) להרב שלמה אבינר הי"ו

